

Nr 185.

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts framställning
angående samförläggning av Södra skånska infanteriregementet jämte i ämnet väckta motioner.*

(1:a avd.)

I propositionen nr 135 har Kungl. Maj:t (punkt 2, s. 4—8 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 11 mars 1949) föreslagit riksdagen att besluta att Södra skånska infanteriregementet skall i sin helhet förläggas till Ystad.

Vidare har i två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Ivar Persson m. fl.* (I: 275) och den andra inom andra kammaren av herr *Olsson i Mora m. fl.* (II: 346), hemställt, såvitt nu är i fråga, att riksdagen i avvaktan på förnyad utredning av de ekonomiska konsekvenserna av Södra skånska infanteriregementets förläggande till Ystad måtte avslå Kungl. Maj:ts under punkt 2 i propositionen nr 135 framlagda förslag.

En av de frågor som i brist på närmare utredningar måste lämnas öppna i 1948 års försvarsbeslut var frågan om samförläggning av Södra skånska infanteriregementet (I 7). 1945 års försvarskommitté hade föreslagit, att regementet i dess helhet skulle förläggas till Revingehed. I försvarspropositionen (1948: 206, s. 238 o. f.) anförde departementschefen, att han fann då föreliggande utredningar och kostnadsberäkningar avgjort tala för att regementet samlades till Ystad. Departementschefen ansåg dock, att såväl frågan om kostnaderna för erforderlig tillbyggnad i Ystad som frågan om revingehedsförläggningens lämpliga användning borde närmare undersökas, innan slutligt förslag framlades i denna fråga. Då skäl som anförts av Ystads stad, vilken erbjudit viss mark för regementets behov vid förläggning till staden, talade för en snabb behandling av frågan, förutsatte departementschefen att det, därest fortsatt utredning bestyrkte riktigheten av resultatet av den dittills gjorda undersökningen, skulle få ankomma på Kungl. Maj:t att vidtaga de förberedande åtgärder, som kunde erfordras i fråga om markavtal m. m., innan förslag i ärendet förelades 1949 års riksdag. Vad sålunda i propositionen anfördes föranledde ingen erinran från riksdagens sida (statsutsk. utl. nr 160, riksd. skr. nr 369).

Närmare utredningar i de berörda frågorna ha nu slutförts. Fortifikationsförvaltningen har med skrivelse den 24 januari 1949 avgivit utredning beträffande de byggnadsåtgärder, som erfordras för I 7:s förläggande i sin helhet till Ystad, och chefen för armén har, med överlämnande av fortifikationsför-

valtningens utredning, i skrivelse den 23 februari 1949 avgivit förslag rörande revingehedförläggningens användning och I 7:s förläggning till Ystad. Överbefälhavaren har den 4 mars 1949 avgivit utlåtande över dessa utredningar och förslag.

Frågan om samförläggning av I 7 till Ystad.

Fortifikationsförvaltningen har uppgjort förslag till ny- och ombyggnadsarbeten som erfordras för samförläggning av regementet till Ystad. Arbetena ha kostnadsberäknats till 8,1 miljoner kronor, varvid förutsatts, att Ystads stad enligt åtagande skulle bidra med 270 000 kronor till en skolskjutningsbana. Med hänsyn till läget på arbetsmarknaden ha de i byggnadsprogrammet ingående arbetsobjekten angelägenhetsgraderats i tre byggnadsetapper. Den första etappen omfattar till i runt tal 4,7 miljoner kronor kostnadsberäknade arbetsobjekt, som äro ovillkorligen erforderliga för att flytta över regementets utbildningsverksamhet i sin helhet till Ystad. Andra och tredje etapperna innefatta kompletteringsarbeten och arbeten som mera ha karaktären av moderniseringsåtgärder.

Chefen för armén har jämfört den av fortifikationsförvaltningen angivna kostnadssumman, 8,1 miljoner kronor, med kostnaderna för totalförläggning av I 7 till Revingehed, vilka enligt av arméchefen tidigare framlagda beräkningar sluta på 10,4 miljoner kronor, inklusive kostnader för personalbostäder, och 11,8 miljoner kronor, om de äldre baracker som finnas där skulle ersättas med kaserner. Arméchefen har också framhållit, att omkring 2 miljoner kronor av kostnaderna för förläggningen i Ystad kunde beräknas belöpa på de moderniserings- och förbättringsarbeten som kasernerna i Ystad i likhet med övriga äldre kasernetablisement inom armén vore i behov av. Dessa kostnader sammanhängde enligt arméchefens mening icke med samförläggningen, för vilken kostnaderna alltså egentligen borde angivas till omkring 6,1 miljoner kronor.

Arméchefen har också anfört, att även inom den första byggnadsetappen självfallet kunde göras en gradering. Mest angeläget vore enligt arméchefens mening att snarast bygga en skolskjutningsbana, vilken redan nu erfordrades för en effektiv utbildning i Ystad. Sedan finge de mest nödvändiga behoven tillgodoses efter hand.

Arméchefen har framhållit, att ystadsalternativet ställde sig väsentligt billigare än en samförläggning av regementet till Revingehed, även om det av fortifikationsförvaltningen beräknade maximibyggnadsprogrammet accepterades. Härtill komme alla de olägenheter med en samförläggning till Revingehed beträffande rekryteringen samt bostads-, fritids- och skolproblemen, vilka i och för sig gjorde, att detta alternativ måste bestämt avstyrkas.

Arméchefen har påyrkat, att beslut nu fattas om att I 7 skall samförläggas till Ystad med hänsyn till att den fast anställda personalen borde få klarhet om framtiden och till att Ystads stad borde få besked om de markupplåtelse som staden erbjudit och slutligen för att ett program för blivande utbyggnad

av etablissemnet i Ystad skulle kunna utformas. Tidpunkten för samförläggningen borde bestämmas framdeles med hänsyn till möjligheterna att genomföra byggnadsplanerna.

Användningen av förläggningen i Revingehed.

Chefen för armén har räknat med att anläggningarna vid Revingehed i viss omfattning alltjämt skulle disponeras av I 7 även om regementet som sådant helt förlägges till Ystad. Sålunda måste för mobiliseringsändamål så gott som samtliga förrådsbyggnader och i samband därmed vissa personalbostäder och expeditiionslokaler disponeras av regementet.

Arméchefen har vidare ansett det i hög grad önskvärt, att det till Revingehed hörande övningsområdet kunde utnyttjas även framdeles. Det lämpade sig väl som förbandsövningsplats på grund av sin centrala belägenhet i förhållande till de skånska truppförbanden samt med hänsyn till tillgången på permanenta förläggningslokaler och motorverkstad. Då förbandsutbildningsperioderna för närvarande vore förlagda till tiden februari—mars, kunde byggnader och övningsfält under övriga delar av året lämpligen utnyttjas för andra ändamål.

En tidigare framförd tanke att provisoriskt förlägga infanteriets kadettskola till Revingehed har arméchefen avvisat. En enligt arméchefens mening lämpligare permanent lösning av denna skolas förläggningsfråga hade numera framkommit. En nu slutförd utredning av frågan om intendenturutbildningens förläggning till trängkårerna och därmed sammanhängande frågor hade visat, att första intendenturkompaniets kasernetablissemnt på Järvafältet kunde frigöras och att kadettskolan med stor fördel kunde förläggas dit. Med en förläggning av skolan till Revingehed skulle vara förknippade vissa nackdelar i form av för infanteriutbildning otillräcklig stridsskjutningsterräng, isolerad förläggning, svårighet att erhålla speciallärare m. m. Dessutom skulle vid en förläggning av kadettskolan till Revingehed förläggningsutrymmet därstädes tagas i anspråk till förfång för den nyss angivna förbandsutbildningen.

Arméchefen föreslår i stället, att till Revingehed förlägges en av sjukvårdsförband vid Skånska trängkåren bildad sjukvårdsbataljon, ingående i trängkåren. Förslaget äger samband med det förslag, som framlagts i den nyss omnämnda utredningen rörande intendenturutbildningen. Detta sistnämnda förslag innebär, att intendenturutbildningen förlägges till trängkårerna och att sjukvårdsutbildningen vid dessa som regel förlägges i anslutning till andra förband för att bereda utrymme åt intendenturutbildningen. För Skånska trängkåren (T 4) kan därvid, enligt vad arméchefen anför, annan förläggning än till Revingehed icke komma i fråga.

Redan i samband med att ett tygkompani förlades till T 4 flyttades omkring hälften av kårens sjukvårdsutbildning, eller två kompanier, till Norra skånska infanteriregementet (I 6) i Kristianstad. Arméchefen föreslår nu, att i första hand sjukvårdsutbildning som alltjämt är kvar vid trängkårerna flyttas till Revingehed. Detta kan ske redan innan utbyggnaden av ystadsförlägg-

ningen kommer till stånd genom att, med bibehållen normal beläggning, allt tillgängligt förläggningsutrymme vid regementet i Ystad tages i anspråk. Med en tätare beläggning såväl i Ystad som i Revingehed kan också den till I 6 nu förlagda sjukvårdsutbildningen inrymmas på Revingehed, när så med hänsyn till förläggningsförhållandena vid I 6 blir nödvändigt.

Chefen för armén framhåller, att Revingehed med de anläggningar som finnas där lämpar sig särskilt väl för den form av centraliserad sjukvårdsutbildning som avses att förläggas dit. På grund av att sjukvårdsbataljonen kräver avsevärt mindre antal fast anställd personal än ett infanteriregemente behöva ytterligare personalbostäder icke byggas. Övningsområdet, som icke medger stridsskjutning för infanteriförband, anses fullt tillräckligt för ett sjukvårdsförbands behov. Slutligen anför arméchefen, att de frivilliga försvarsorganisationernas behov av övningsplats och lokaler i Skåne skulle kunna tillgodoses vid Revingehed, som kan användas för kortare kurser och övningar, även om en sjukvårdsbataljon förlägges dit.

Under återopande av vad sålunda anförts har arméchefen hemställt om beslut, att förläggningen vid Revingehed i framtiden skall disponeras för en sjukvårdsbataljon ur T 4 och för mobiliseringsförråd för I 7 samt för skåneförbanden vid förbandsutbildning under vissa perioder av utbildningen.

Överbefälhavaren har intet haft att erinra mot förslaget.

Departementschefen har framhållit, att de mera ingående utredningar som nu verkställts bestyrkt riktigheten av de tidigare preliminära undersökningarna, nämligen att en samförläggning av I 7 i Ystad kräver lägre investeringskostnader än vad en utbyggnad av Revingehed till förläggning för hela regementet skulle göra. Departementschefen har vidare anført, att han vid den närmare behandlingen i det följande av förenämnda förslag rörande intendenturutbildningens förläggning avsåge att tillstyrka, att dylik utbildning i föreslagen omfattning förlades till T 4. För den sjukvårdsutbildning som i anledning därav måste utflyttas från T 4 syntes Revingehed väl lämpa sig som förläggningsplats. Med denna utbildning borde såväl av praktiska skäl som med hänsyn till förläggningsförhållandena vid I 6 den vid sistnämnda regemente nu förlagda delen av sjukvårdsutbildningen vid T 4 samförläggas, när så prövades lämpligt. Förutom för den sjukvårdsbataljon som sålunda skulle organiseras vid Revingehed skulle förläggningen och övningsområdet därstädes användas av skåneförbanden för förbandsövningar samt i viss mindre utsträckning av de frivilliga försvarsorganisationerna, varjämte så gott som samtliga förrädsbyggnader och i anslutning därtill personalbostäder och expeditionslokaler i Revingehed alltjämt skulle disponeras av I 7. Härigenom skulle hela revingehedförläggningen komma till användning på ett ändamålsenligt sätt.

Med hänsyn till vad sålunda framkommit rörande kostnaderna för en samförläggning av I 7 till Ystad samt den framtida användningen av förläggningen och övningsområdet vid Revingehed har departementschefen funnit sig nu kunna tillstyrka arméchefens förslag, att I 7 helt förläggas till Ystad. Såsom myndigheterna också förutsatt kan man, framhåller departementschefen, inte

räkna med att om- och nybyggnader för denna förläggning skola kunna komma till utförande inom den närmaste tiden. Med hänsyn främst till den överenskommelse som skall träffas med Ystads stad om övningsmark till regementets förfogande har departementschefen emellertid velat föreslå, att principbeslut nu fattas, att regementet skall förläggas till Ystad.

Arméchefen har betecknat fortifikationsförvaltningens förslag till byggnadsåtgärder i Ystad som ett maximibygnadsprogram. Det borde även enligt departementschefens mening vara möjligt att på grundval av de ytterligare utredningar som borde föregå beslut framdeles om utförande av de olika byggnadsobjekten icke oväsentligt nedbringa kostnaderna under de nu beräknade.

Utskottet.

Utskottet får erinra, att enligt 1942 års försvarsbeslut förutsattes, att den då sedan viss tid tillbaka vidtagna dubbelförläggningen av Södra skånska infanteriregementet till Ystad och Revingehed skulle bli bestående. Detta ledde till omfattande markexpropriationer för utvidgning av övningsfältet vid Revinge, varjämte avsevärda belopp anvisades för restaurering av gamla och uppförande av nya byggnader. Frågan om regementets förläggningsplats blev sedermera föremål för prövning av 1945 års försvarskommitté, som föreslog att regementet i dess helhet skulle förläggas till Revingehed. Kommittén framhöll därvid, att övningsområdet vid Revinge genom de föregående årens utvidgningar vore fullt jämbördigt med övriga infanteriregementens övningsfält. I syfte att minska behovet av nybyggnader borde regementet dock reduceras med en bataljon. För en förläggning till Revingehed hade vidare efter år 1947 verkställd utredning statens organisationsnämnd uttalat sig. I försvarspropositionen 1948:206 framhöll emellertid departementschefen, att han fann då föreliggande utredningar och kostnadsberäkningar tala för att regementet samlades till Ystad. Då emellertid för det dåvarande fullt genomarbetade förslag i frågan icke föreläge borde enligt departementschefen, innan slutlig ställning toges till förläggningsfrågan, resultatet av viss ytterligare utredning avvaktas. I den nu föreliggande propositionen har på grundval av ytterligare utredning i ämnet föreslagits, att regementet skall i sin helhet förläggas till Ystad.

Av vad i ärendet sålunda förekommit framgår, att olika uppfattningar tid efter annan kommit till uttryck vid behandlingen av förevarande förläggningsfråga, vilket ytterst torde få anses bottsna i att ärendet icke från början blivit av vederbörliga myndigheter utrett med den grundlighet, som detsamma krävt. Beklagligtvis har statsverket härigenom åsamkats betydande kostnader, varjämte olägenheter vållats regementet.

Med anledning av den nu föreliggande propositionen har utskottet avlagt besök å såväl Revingehed som i Ystad och därvid tagit närmare kännedom om beskaffenheten av de båda övningsfälten liksom av förläggningsförhållandena därstädes. Vad först övningsfälten beträffar synes Revingehed ur allmän övningssynpunkt sett äga vissa företräden framför Ystad men i motsats till

vad fallet är i Revingehed erbjuder övningsområdet vid Ystad större möjligheter till stridsskjutning för infanteriförband. Vidkommande förläggningsutrymmena å de båda orterna synas genom beskaffenheten av de i Ystad befintliga kasernerna goda förutsättningar finnas att där — för en något lägre investeringskostnad än vad en utbyggnad av Revingehed till förläggning av regementet skulle kräva — åvägabringa en tillfredsställande förläggning. Verkställda utredningar och kostnadsberäkningar torde också ge belägg härför. Det är att beakta, att med hänsyn bland annat till läget på byggnadsmarknaden och nödvändigheten av att ur angelägenhetssynpunkt gradera behövliga byggnadsarbeten det lär komma att dröja åtskillig tid innan de byggnadsobjekt kunna utföras, som sammanhånga med en sådan förläggning av regementet. Vissa förbättrings- och moderniseringsarbeten synas dock utan tidsutdräkt kunna komma till utförande med anlåtande av för dylika ändamål redan befintliga anslag.

Vid sitt övervägande av regementets förläggningsfråga har utskottet liksom departementschefen förutsatt, att övningsfältet i Ystad kommer att utökas med viss övningsterräng, som staden ställt i utsikt. För riksdagen har någon redogörelse rörande omfattningen och beskaffenheten av denna övningsterräng icke lämnats i annan mån än att departementschefen i förberörda proposition 1948: 206 uttalat, att chefen för armén personligen och med experter på olika grenar av utbildningsverksamheten närmare undersökt det föreslagna utökade markområdets användbarhet ur övningssynpunkt för avsett ändamål och funnit detsamma tillfredsställande. Utskottet, som ansett angeläget att erhålla kännedom om de villkor, staden knutit till ifrågavarande donation, har under hand tagit del av ett av den av Ystads stad tillsatta s. k. I-7-kommittén utarbetat förslag till avtal rörande avsedda marköverlåtelse. Utskottet har i samband därmed inhämtat, att fortifikationsförvaltningen i dagarna i flera betydelsefulla punkter framställt erinringar mot detsamma. Utskottet förutsätter, att vid uppgörande av det definitiva avtalet all hänsyn tages till förvaltningens enligt utskottets mening på goda grunder gjorda invändningar. Utskottet har vidare uppmärksammat, att enligt avtalsförslaget staden förbinder sig att bidra till kostnaderna för anläggande av en ny skjutbana mot det att kronan till staden återlämnar viss del av det s. k. gamla exercisfältet jämte skjutbanan därintill. Utskottet, som besökt det till den nya skjutbanan avsedda markområdet, har funnit anledning uttala, att området i fråga med avseende å markens beskaffenhet bör bli föremål för sakkunnig undersökning i syfte att få utrönt dess användbarhet för ändamålet. Bland annat är vidare att uppmärksamma, att enligt avtalsförslaget skall såsom villkor för stadens överlåtelse till kronan av samtliga de markområden, om vilka här är fråga, gälla, att desamma av kronan i framtiden nyttjas såsom övnings- och förläggningsområde åt Södra skånska infanteriregementet i dess helhet och med dess nuvarande storlek. Då det givetvis icke är möjligt att nu förutsäga, att ändringar icke kunna komma att vidtagas beträffande regementets fredsorganisation — sålunda kan man icke bortse från att frågan om en reducering

av regementet till två bataljoner ånyo kan bliva aktuell — anser utskottet införande av en klausul av angivna för kronan restriktiva innebörd icke tillfredsställande. Även på vissa andra punkter kunna betänkligheter resas mot av staden gjorda förbehåll. Av vad nu anförts framgår, att det föreliggande förslaget icke bör av kronan godtagas i förefintligt skick utan bör underkastas förnyad ingående granskning, så att statsverkets berättigade intressen bliva tillgodosedda.

Det hade enligt utskottets mening varit önskvärt, att, innan beslut i den föreliggande frågan fattades, preliminärt avtal rörande marköverlåtelseerna förelegat mellan kronan och staden. Med hänsyn emellertid till önskvärdheten av att såväl regementet erhåller klarhet om sin framtida förläggning som Ystad stad får besked i fråga om de marköverlåtelser, den ställt i utsikt, vill utskottet icke påyrka, att avgörandet i denna fråga ytterligare uppskjutes.

Utskottet har enligt vad i det föregående anförts funnit Ystad hava vissa företräden framför Revingehed såsom förläggningsplats för regementet. Då vidare den nuvarande dubbelförläggningen icke utgör en i alla avseenden tillfredsställande lösning av förläggningsfrågan, är utskottet berett föreslå, att regementet samförläggas till Ystad i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag. Detta tillstyrkande sker dock under villkor, att för kronan fullt godtagbart av Kungl. Maj:t godkänt avtal angående härför erforderliga marköverlåtelser kan slutas med staden. I annat fall torde förläggningsfrågan böra ånyo föreläggas riksdagen.

Vad beträffar Revingehed är det med hänsyn till de betydande kostnader, som av kronan där nedlagts, av vikt att förläggningen kommer att även i framtiden tagas i anspråk för militära ändamål. Såsom av den föreliggande propositionen framgår har detta även av departementschefen förutsatts skola bliva fallet. Sålunda skulle en sjukvårdsbataljon ur Skånska trängregementet organiseras vid Revingehed, varjämte förläggningen och övningsområdet därstädes skulle tagas i anspråk av skåneförbanden för förbandsövningar samt i viss utsträckning av de frivilliga försvarsorganisationerna. Vidare skulle så gott som samtliga förrådsbyggnader och i anslutning därtill personalbostäder och expeditjonslokaler i Revingehed alltjämt disponeras av Södra skånska infanteriregementet. Härigenom skulle, såsom departementschefen också framhållit, hela revingehedsförläggningen komma till användning på ett ändamålsenligt sätt.

Motionerna I: 275 och II: 346, i vad de beröra nu omhandlade fråga, avstyrkas.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 275 och II: 346, såvitt nu är i fråga, besluta, att Södra skånska infanteriregementet skall i sin helhet förläggas till Ystad.

Stockholm den 2 december 1949.

På statsutskottets vägnar:

KARL WARD.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar Gränebo, Karl Andersson, Iwar Anderson, von Heland, Näsström, Bergh, Erik Gustaf Andersson, Edin, Lundgren och Alfred Nilsson; samt

från andra kammaren: herrar Ward, Boman i Kieryd, Rubbestad, Ståhl, Lindholm, Petterson i Degerfors, Kollberg, Thapper, Persson i Vinberg, Johansson i Mysinge, Henriksson och Skoglund i Doverstorp.

Reservationer:

I. av herrar *Karl Andersson, von Heland, Edin, Rubbestad* och *Johansson* i Mysinge, vilka ansett, att utskottet med biträdande av det i motionerna I: 275 och II: 346 gjorda yrkandet bort i avvaktan på ytterligare utredning avstyrka Kungl. Maj:ts förslag och att därför

dels den del av utskottets yttrande på s. 5—7, som börjar med orden »Med anledning» och slutar med orden »fråga, avstyrkas», bort hava följande lydelse:

»Utskottet har i anledning av den föreliggande propositionen avlagt besök i Ystad och å Revingehed ävensom tagit närmare del av de utredningar, som nu och tidigare verkställts med avseende å Södra skånska infanteriregementets förlägningsfråga. Utskottet nödgas därvid konstatera, att oklarhet ännu råder rörande åtskilliga punkter. Utskottet kan sålunda knappast finna, att genom de senaste utredningarna fullt övertygande skäl anförts för att nu frångå 1942 års försvarsbeslut liksom 1945 års försvarskommittés och statens organisationsnämnds förslag i ämnet. Vad övningsfälten angår är det enligt utskottets mening icke till fullo klarlagt, att Ystad-fältet vare sig till omfattningen eller till dess betingelser för tillgodoseende av utbildningsmöjligheterna äger företräde framför Revingehed. Denna fråga tarvar förnyad undersökning. Det hade enligt utskottets mening varit önskvärt, att den ytterligare utredning om utförande av de i Ystad projekterade olika byggnadsobjekten, som departementschefen avser att igångsätta, hade förelegat vid riksdagens ställningstagande till förlägningsfrågan, så att de ekonomiska konsekvenserna därigenom nu kunnat med någon grad av säkerhet överblickas. Det hade likaledes varit önskvärt, att beträffande de av Ystad erbjudna markområdena preliminärt avtal avslutats mellan kronan och staden, innan beslut i den föreliggande frågan fattades. Såsom nu är fallet föreligger endast ett av staden utarbetat förslag till dylikt avtal. Härtill kommer att betänkligheter med fog kunna resas mot vissa av staden till donationen i fråga knutna villkor. Beträffande det till den nya skjutbanan avsedda markområdet, som av staden skulle överlätas till kronan, är det icke fullt utrett, huruvida området i fråga med avseende å markens beskaffenhet är till alla delar användbart för ändamålet.

Redan nu anförda skäl motivera enligt utskottets mening, att med beslut

i förlägningsfrågan bör anstå, tills utredning i nu angivna hänseenden föreligger.

Avgörande för utskottets ställningstagande i denna fråga har dock varit, att utredning för närvarande pågår rörande försvarets framtida organisation. Resultatet därav kan ännu icke skönjas. Man kan alltså icke nu förutsäga, att ändringar icke kunna komma att vidtagas beträffande regementets fredsorganisation. Det är därför enligt utskottets mening angeläget, att i avvaktan på utredningsarbetets slutförande åtgärder icke vidtagas av för regementet så avgörande betydelse, varom här är fråga. Utskottet vill i anslutning härtill framhålla, att såsom i propositionen också uttalats de om- och nybyggnader, som anses erforderliga för Ystad-förläggningen, icke kunna komma till utförande inom den närmaste tiden. Ett uppskov med förlägningsfrågan torde alltså icke behöva fördröja den eventuella förflyttning av regementet, varom riksdagen kan komma att besluta, sedan ställning tagits till försvarsutredningens förslag.

Av det sålunda anförda följer, att utskottet med biträdande av det i motionerna I: 275 och II: 346 gjorda yrkandet avstyrker Kungl. Maj:ts förslag.»

dels ock utskottets hemställan bort hava följande lydelse:

»att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 275 och II: 346, såvitt nu är i fråga, avslå Kungl. Maj:ts förslag om Södra skånska infanteriregementets samförläggning till Ystad.»

II. av herr *Nilsson* i Steneberg, som ansett, att utskottet bort uttala sig för bibehållande av den nuvarande dubbelförläggningen av Södra skånska infanteriregementet och att därför

dels utskottets yttrande bort hava följande lydelse:

»Enligt Kungl. Maj:ts föreliggande förslag skall Södra skånska infanteriregementet i sin helhet förläggas till Ystad. Utskottet kan icke ansluta sig härtill utan anser övervägande skäl tala för att den nuvarande dubbelförläggningen bibehålles, d. v. s. med två bataljoner i Ystad och en i Revingehed. Till stöd härför får utskottet framhålla följande.

Utskottet får erinra, att enligt 1942 års försvarsbeslut förutsattes, att den då sedan viss tid tillbaka vidtagna dubbelförläggningen av regementet till Ystad och Revingehed skulle bliva bestående. Detta ledde till omfattande markexpropriationer—förvärv av ett 100-tal fastigheter—för utvidgning av övningsfältet vid Revinge, vilket nu har en areal av inemot 2 000 tunnland, varjämte avsevärda belopp anvisades för restaurering av gamla och uppförande av nya byggnader. Den sammanlagda kapitalinvesteringen härför utgjorde omkring 5,5 miljoner kronor. Sålunda nyuppfördes å Revingehed skolbyggnad, gymnastiksal med badhus, matinrättning, marketenteri, biograf och bibliotekslokaler, verkstäder och garage, idrottsplats m. m. Dessa byggnader dimensionerades för det samlade regementets behov. Erinras må därjämte, att redan innan år 1942 betydande kostnader nedlagts för uppförande å Revingehed av förrådsbyggnader, avsedda för hela regementets behov, även-

som kanslibyggnad, enklare baracker och tjänstebostäder. 1945 års försvarskommitté, som föreslog att regementet i dess helhet skulle förläggas till Revinge — till vilket förslag statens organisationsnämnd efter år 1947 verkställd utredning även anslutit sig — uttalade, att övningsfältet å Revingehed vore efter de sålunda gjorda utvidgningarna fullt jämbördigt med övriga infanteriregementens övningsfält.

Utskottet har vid ett i anledning av den föreliggande propositionen företaget besök å Revingehed och i Ystad funnit, att beträffande övningsfälten å de båda orterna Revingehed ur allmän övnings synpunkt sett äger företrädare framför Ystad, vars övningsfält dessutom icke kan anses tillräckligt för det samlade regementets behov. Utskottet kunde vidare konstatera, att i motsats till vad fallet är i Revinge övningsområdet vid Ystad erbjuder möjligheter till stridsskjutning för infanteriförband, på grund av fältets omfattning dock endast för smärre förband. Framhållas må emellertid, att enligt en av chefen för armén verkställd, den 13 mars 1948 dagtecknad utredning terräng för stridsskjutning i grupp eller pluton torde kunna arrenderas i Revingeheds närhet för en arrendekostnad av 1 000—2 000 kronor för år. Vidare bör beaktas att Skånska pansarregementets skjutfält i Ravlunda är beläget på ett avstånd från Revingehed av omkring 5 mil. Å nämnda fält samlas — förutom sistnämnda regemente — Södra skånska och Norra skånska infanteriregementena, Kronobergs och Norra Smålands regementen, Skånska pansarregementet, Wendes artilleriregemente och Skånska flygflottiljen till stridsövningar i större förband.

Enligt vad i ärendet upplysts skulle de byggnadsåtgärder, som behöfve vidtagas i Ystad, därest regementet i sin helhet förlades dit, utgöras av en utbyggnad av förlägningslokalerna för en styrka motsvarande den, som nu är förlagd till Revingehed, d. v. s. för en bataljon, modernisering och utbyggnad av sjukhus- m. fl. lokaler, ävensom iordningställande av förrådslokaler. Därutöver erfordrades moderniserings- och kompletteringsåtgärder inom den befintliga bebyggelsen. De sammanlagda kostnaderna härför hava beräknats till 8,1 miljoner kronor.

Därest emellertid enligt utskottets förslag den nuvarande dubbelförläggningen bibehålles skulle i första hand behovet av ny kasernbyggnad bortfalla, varjämte övriga byggnadsprojekt skulle kunna inskränkas, vilket medför att byggnadskostnaderna skulle kunna nedbringas högst avsevärt. Redan av detta skäl bör Ystadsalternativet bestämt avstyrkas. Vidare må framhållas, att det givetvis icke är möjligt att nu förutsäga, att ändringar icke kunna komma att vidtagas beträffande regementets fredsorganisation — sålunda kan man icke bortse från att frågan om en reducering av regementet till två bataljoner ånyo kan bliva aktuell. Även om utskottet anser en dylik inskränkning olycklig, synes försiktigheten dock bjuda att icke nu nedlägga betydande kostnader på ett kasernbygge, som sedermera kan komma att visa sig obehöfligt. Utskottet vill i detta sammanhang bringa i erinran, att såsom av propositionen framgår arméchefen uttalat, att med en tätare beläggning såväl i Ystad

som i Revingehed den till Norra skånska infanteriregementet nu förlagda sjukvårdsutbildningen kan inrymmas på Revingehed.

Departementschefen har ställt sig avvisande till tanken på ett bibehållande av den nuvarande dubbelförläggningen bland annat av det skälet, att en dylik förläggning medför betydande kostnader för resor, transporter, traktamenten m. m. Med anledning härav får utskottet framhålla, att enligt vad i ärendet upplysts skulle, därest regementet förlägges helt till Ystad, lägret och övningsfältet å Revingehed under alla omständigheter erfordras för regementets samövningar med pansartrupp, varjämte det borde användas för förläggning och utbildning under repetitions- och efterutbildningsövningar. Vidare skulle så gott som samtliga förrådsbyggnader och i anslutning därtill personalbostäder och expeditiionslokaler i Revingehed alltjämt disponeras av regementet. Härav föranledda kostnader för resor m. m. torde, såvitt utskottet kan finna, komma att uppgå till ganska betydande belopp, varför anförda skäl mot den nuvarande dubbelförläggningen knappast är hållbart. Ifrågasättas kan, om icke merkostnaderna i ena och andra avseendet uppväga varandra.

På sätt av propositionen framgår ha såsom ett bidragande motiv för en samförläggning av regementet till Ystad åberopats olägenheterna med avseende å fritids- och skolproblemen i Revinge. Därest detta argument varit bärande hade det kunnat åberopas med samma styrka och giltighet, då vid innevarande års riksdags vårsession principbeslut fattades att till Revingehed förlägga en bataljon ur Skånska trängregementet i stället för den bataljon ur Södra skånska infanteriregementet, som nu föreslås skola förflyttas till Ystad.

Vidkommande förlägningsfrågan ur militärstrategisk synpunkt vill utskottet ifrågasätta, om det verkligen kan anses tillrädligt att helt förlägga ett regemente till en ort med så utsatt läge som vad fallet är beträffande Ystad. Med hänsyn till den snabbhet, varmed anfallsoperationer numera kunna genomföras, måste Ystads-alternativet ingiva betänkligheter, särskilt med tanke på att regementets mobiliseringsförråd alltjämt skola kvarligga å Revingehed.

Vid sitt övervägande av regementets förlägningsfråga har utskottet liksom departementschefen förutsatt, att övningsfältet i Ystad kommer att ökas med viss övningsterräng, som staden ställt i utsikt. Utskottet, som funnit angeläget att erhålla kännedom om de villkor, staden knutit till ifrågasatt donation, har under hand tagit del av ett av den av Ystads stad tillsatta s. k. I-7-kommittén utarbetat förslag till avtal rörande avsedda marköverlåtelse. Utskottet har i samband därmed inhämtat, att fortifikationsförvaltningen i dagarna i flera betydelsefulla punkter framställt erinringar mot detsamma. Utskottet har vidare uppmärksammat, att enligt avtalsförslaget staden förbinder sig att bidra till kostnaderna för anläggande av en ny skjutbana mot det att kronan till staden återlämnar viss del av det s. k. gamla exercisfältet jämte skjutbanan därintill. Utskottet, som besökt det

till den nya skjutbanan avsedda markområdet, har funnit anledning ifrågasätta, om området i fråga med avseende å markens beskaffenhet är användbart för ändamålet. Bland annat är vidare att uppmärksamma, att enligt avtalsförslaget skall såsom villkor för stadens överlåtelse till kronan av samtliga de markområden, om vilka här är fråga, gälla, att desamma av kronan i framtiden utnyttjas såsom övnings- och förläggingsområde åt Södra skånska infanteriregementet i dess helhet och med dess nuvarande storlek. Då såsom utskottet i det föregående anfört det givetvis icke är möjligt att nu förut säga, att ändringar icke kunna komma att vidtagas beträffande regementets fredsorganisation — sålunda kan man som nämnts icke bortse från att frågan om en reducering av regementet till två bataljoner ånyo kan bliva aktuell — anser utskottet införande av en klausul av angivna för kronan restriktiva innebörd icke tillfredsställande. Även på vissa andra punkter kunna betänkligheter resas mot av staden gjorda förbehåll. Av det anförda framgår, att avtalsförslaget i förefintligt skick icke tillgodoser statens berättigade intressen.

Med hänsyn till i det föregående anförda omständigheter anser utskottet den i alla avseenden riktigaste lösningen av regementets förläggingsfråga vara, att den nuvarande dubbelförläggningen bibehålles. Utskottet kan alltså icke tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag liksom ej heller biträda det i motionerna I: 275 och II: 346 gjorda yrkandet om förnyad utredning av regementets förläggingsfråga.»

dels ock utskottets hemställan bort hava följande lydelse:

»a) att riksdagen må avslå Kungl. Maj:ts förslag om samförläggning av Södra skånska infanteriregementet;

b) att motionerna I: 275 och II: 346, såvitt nu är i fråga, i den mån de icke kunna anses besvarade genom vad utskottet ovan anfört och hemställt, icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.»